

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)
МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Освітньо-професійна програма Політологія
Спеціальність 052 Політологія
Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній ступінь – магістр

Розробник:
Помаз Юлія,
к. і. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант:
Некряч Анастасія,
д. політ. н., професор, професор кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Методологія наукових досліджень
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Помаз Юлія, к. і. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін.</i> <i>Контакти: ауд. 459, навчальний корпус № 4</i> <i>e-mail: iuliia.pomaz@pdaa.edu.ua</i> <i>сторінка викладача:</i> <i>https://www.pdaa.edu.ua/people/pomaz-yuliya-volodymyrivna</i>
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Спеціальність <i>Освітня програма</i>	052 Політологія ОПІ Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	Передумовами для вивчення є дисципліни, що включені до вступного фахового випробування: «Загальна теорія політики», «Порівняльна політологія», «Прикладна політологія», «Політична психологія».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти знань і вмінь щодо вирішення завдань, пов'язаних із організацією та проведенням наукових досліджень та впровадженням їх результатів.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння теорії та методологічних засад наукових досліджень;
- отримання знань щодо організації науково-дослідницької діяльності у закладі вищої освіти;
- отримання знань щодо методів оброблення та аналізу інформації;
- формування у здобувачів вищої освіти компетенцій виявляти та вирішувати наукові проблеми, генерувати нові ідеї;
- опанування здобувачами вищої освіти практичними навичками планування і організації всіх етапів науково-політологічного дослідження;
- формування готовності до застосування отриманих компетенцій дослідницької роботи в практичній діяльності політолога.

Компетентності:

загальні:

ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.

СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

Програмні результати навчання:

ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

ПР 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.

ПР 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

Програма та структура навчальної дисципліни
Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма навчання 052ПОЛІТ_мд_2021			
	усього	у тому числі		
л		сем	с. р.	
Тема 1. Теоретичні засади наукового пізнання.	14	2	2	10
Тема 2. Методологія та методика наукової роботи.	14	2	2	10
Тема 3. Аналітичні технології у наукових дослідженнях.	16	2	2	12
Тема 4. Наукове дослідження та технологія дослідницької роботи.	20	4	4	12
Тема 5. Організація наукової діяльності й наукових досліджень.	14	2	2	10
Тема 6. Робота з науковою інформацією.	16	2	2	12
Тема 7. Просування наукових робіт та академічна доброчесність	18	4	4	10
Тема 8. Підготовка, написання, оформлення і захист наукових робіт здобувачів вищої освіти.	16	2	2	12
Тема 9. Технологія роботи над кваліфікаційною роботою магістра.	22	6	4	12
Усього годин	150	26	24	100

Оцінювання результатів навчання
Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Самостійна робота		Контрольна робота	Екзамен	
		Виконання тестів (за результатами самостійної роботи)	Підготовка наукової доповіді			
ПР 02	12	7	4	5	7	35
ПР 05	11	6	2	5	6	30
ПР 08	12	7	4	5	7	35
Разом	35	20	10	15	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Самостійна робота		Контрольна робота	Екзамен	
		Виконання тестів (за результатами самостійної роботи)	Підготовка наукової доповіді			
Тема 1. Теоретичні засади наукового пізнання.	5					5
Тема 2. Методологія та методика наукової роботи.	5					5
Тема 3. Аналітичні технології у наукових дослідженнях.	5					5
Тема 4. Наукове дослідження та технологія дослідницької роботи.	5	5				10
Тема 5. Організація наукової діяльності й наукових досліджень.	5					5
Тема 6. Робота з науковою інформацією.	5					5

Тема 7. Просування наукових робіт та академічна доброчесність	5					5
Тема 8. Підготовка, написання, оформлення і захист наукових робіт здобувачів вищої освіти.	5	5				10
Тема 9. Технологія роботи над кваліфікаційною роботою магістра.	5			10		20
Самостійна робота (підготовка наукової доповіді)			15			10
Екзамен					20	20
РАЗОМ	45	10	15	10	20	100

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 150. Кількість кредитів – 5,0. Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач вищої освіти пропустив заняття, він зобов'язаний відпрацювати його й виконати завдання згідно методичних рекомендацій до семінарських занять та самостійної роботи. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Списування під час виконання тестових завдань, контрольної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Є можливість опанування навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням даної навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма навчальної дисципліни, анотація, презентації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu_Yurii/Metodolohiia_i_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzen.pdf
2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>

3. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень. Навч. посіб. К.: Ліра-К, 2018. 352 с. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2019/Ladanuk_2018_352.pdf
4. Грабченко А. І., Федорович В. О., Гаращенко Я. М. Методи наукових досліджень: навч. посібник. Х.: НТУ «ХПІ», 2009. 142 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/159817923.pdf>
5. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень: посібник. Харк. нац. аграр. ун-т. Х.: ХНАУ, 2017. 57 с. URL: <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/bitstream/>
6. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/592/3_Metodologija_vnutri.pdf
7. Каламбет С.В., Іванов С. І., Півняк Ю. В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Дні-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>
8. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень : навч.метод. посібн. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка, каф. екон. теорії та регіон. економіки. Полтава : Оріяна, 2012. 180 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/>
9. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях). Суми : СНАУ, 2020. 220 с. URL: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
10. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/>
11. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень: навч. посібн. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ, 2011. 178 с. URL: http://ism-lnu.podia.com.ua/wp-content/vidannia/pidr/metod_nauk_dosl.pdf

Допоміжні

1. Бойко М. М., Чучка І. М., Жуков С. А. Основи наукових досліджень: опорний конспект лекцій. Мукачєво: РВВ МДУ, 2007. 68 с.
2. Волощук І. С. Основи наукових досліджень. Педагогіка : навч. посібник; Кафедра педагогіки Національного аграрного ун-ту. К., 2006. 107 с.
3. Ганін В. І., Ганіна Н. В., Гурова К. Д. Методологія соціально-економічного дослідження: навч. посібн. К.: Центр учбової літератури, 2008. 224 с.
4. Данильян О. Г. Організація та методологія наукових досліджень. Харків : Право, 2017. 448 с.
5. Дороніна М. С. Технологія соціально-економічних наукових досліджень (схеми і приклади) : навч. посібн. 3-тє вид., випр. і доп. Х. : ВД «ІНЖЕК», 2007. 120 с.
6. Зарішняк І. М. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль: Крок, 2015. 224 с.
7. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
8. Кислий В.М. Організація наукових досліджень. Суми, 2011. 224 с.
9. Клименюк О. В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження: авторський підручник. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. 398 с.
10. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
11. Корягин М., Чик В. Основи наукових досліджень. Київ: Алерта. 2019. 492 с.
12. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб./ Добронравова І. С. та ін.; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
13. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів. За ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с. URL: https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.pdf
14. Основи наукових досліджень : навч. Посібник. За ред. В. І. Саюк, Є. Р. Чернишової. К. : Педагогічна думка, 2012. 144 с.
15. Синденко В. М., Грушко І. М. Основы научных исследований. Харків : Вища школа, 2006. 200 с.
16. Цехмістрова Г.С. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. К. : Видавничий Дім «Слово», 2012. 352 с.
17. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К. : КНУТД, 2009. 246 с.
18. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.
19. Nataliia Kononets, Victoria Baliuk, Valeriy Zhamardiy, Lesya Petrenko, Yuliia Pomaz, Nadiya Kravtsova, Olena Shkola Didactic model of information and communication competence formation

of future specialists of economic. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*, Vol. 12 (4), 170–181. URL: <https://jett.labosfor.com/index.php/jett/article/view/646>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: <https://scholar.google.com.ua>

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/554>

3. Методологія науки. URL: <http://www.inter-pedagogika.ru>.

4. Методологія науки. URL : sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.

5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>.

6. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>

7. Пошукова система наукової літератури. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>

8. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України.

URL : <http://www.ipiend.gov.ua/>